

begravningshjelp må utbetalas i enlighet med statskontorets förslag af 9 november 1878;

hvarjemte jag anhåller att statsutskottet, om det anser någon förhöjning af indragningsstatens anslag för detta ändamål påkallad, ville föreslå det erforderliga beloppet.

Stockholm den 27 januari 1887.

A. Hedin.

N:o 130.

Af herr A. Hedin, om indragning af krigshofrätten.

Å andra hufvudtitelns extra stat har Kongl. Maj:t ånyo äskat ett anslag å 5,000 kronor till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och tre militäre ledamöter. Mot förmodan förekommer i statsrådsprotokollet ingen antydning om, när Kongl. Maj:t anser sig blifva i tillfälle att indraga nämnda domstol. Under sådana förhållanden håller jag före att, derest detta anslag ännu en gång skall beviljas, Riksdagen bör hos Kongl. Maj:t anmäla sin bestämda afsigt att befria rättskipningen från den blott allt för väl konstaterade våda för rättstillståndet i vårt land, som denna institution i sitt nuvarande skick innebär.

Jag lemnar här åsido det giltiga skäl för krigshofrättens indragning, som den år 1884 församlade statsrevisionen anfört, nemligen dess obehöflighet. Jag lemnar äfven å sido, att kostnaden för denna inrättning, enligt nämnda revisions beräkning uppgående till 16,100 kronor utom expensmedel, om den också ej tynger mycket på svenska statens budget, likväl är otillbörlig, då den icke blott förslösas utan verkligt behof och utan något gagn, men derjemte tjänar att upprätthålla en skadlig abnormitet i rättskipningen. Jag lemnar slutligen å sido den anledning till ett kraftigare ingripande i frågan från Riksdagens sida, som med fog kunde sökas deri, att Riksdagen redan för snart 50 år

sedan gjort en framställning och för 30 år sedan förnyat den, om denna temligen lätta och, såsom 1884 års statsrevision uttryckte sig, »till besparing och förenkling ländande» reform i statsförvaltningen. Allt detta, hur giltigt det än må vara, lemnas å sido för det ännu viktigare skälet, att krigshofrätten icke blott icke är behöflig eller gagnelig utan tvärtom. Det lär icke vara nödigt att erinra om alla de krigshofrättens utslag under de par tre sista åren, om hvilka den allmänna meningen bland jurister och icke jurister synes hafva varit, att sådan dom lyckligtvis icke skulle kunnat fällas af någon bland de tre civila hofrätterna. Flere sådana domar äro i friskt minne och i hvar mans mun. De betecknas i dagligt tal med nomina propria, som ej glömmas så lätt. Det torde vara nog att här påminna om krigshofrättens dom i målet mot den krigsrätt, som dömde artilleristen Andersson-Grönhagen. Till närmare upplysning om detta en juridiskt osakkunnig domstolsmajoritets utslag, som i mer än vanlig grad, mer till och med än krigsrättens dom, upprört det allmänna rättsmedvetandet, meddelar jag, såsom bilaga till denna motion, några handlingar i målet.

För den händelse att, mot förmodan, den sedan snart ett halft århundrade pågående utredningen angående krigshofrättens umbärlighet skulle hafva ledt derhän, att Kongl. Maj:t anser krigshofrätten icke kunna utan vidare indragas och dess göromål på de öfriga hofrätterna eller en af dem öfverflyttas, håller jag före, att man utan dröjsmål bör skrida till en sådan ombildning af krigshofrätten, att den komme att bestå af blott lagfarne ledamöter, till hvilkas *biträde*, för upplysningars meddelande angående speciellt militära ämnen, militärpersoner ju kunna förordnas. Den ökade kostnad, som här af skulle föranledas, får ej väcka någon betänklighet, när det gäller människors, låt vara »simpla artilleristers», väl och ve.

Jag har den äran att föreslå, att Riksdagen

antingen icke beviljar det af Kongl. Maj:t begärda anslag å 5,000 kronor till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och tre militäre ledamöter, antagande jag, att det höglofliga statsutskottet är i tillfälle att förvissa sig om, huruvida synnerligen starka betänkligheter möta detta alternativ;

eller ock, derest denna åtgärd icke nu skulle finnas lämplig, beviljar anslaget, men vid anmälan derom tillkännagifver, att Riksdagen förväntar, att Kongl. Maj:t antingen för nästa Riksdag framlägger förslag till krigshofrättens ombildning till en af blott lagfarne

ledamöter bestående domstol, eller vidtager sådana åtgärder, att krigshofrätten kan indragas under år 1888.

Stockholm den 27 januari 1887.

A. Hedin.

De ofvan åberopade bilagorna äro af följande lydelse:

Kongl. Maj:ts krigshofrätts utslag i anledning af det åtal, krigsfiskalen Johan Hjalmar Tauvon, efter förordnande af justitiekanslersembetet, anställt *ej mindre* emot majoren, riddaren af Kongl. Maj:ts svärdsorden Ernst Henrik Georg Boheman, auditören Knut Henrik Otto Bergman och löjtnanten Olof Darling Gibson för det de — som bidragit till ett af Kongl. Svea artilleriregementes krigsrätt den 4 november 1885 meddeladt utslag, hvarigenom artilleristen vid åttonde batteriet af nämnda regemente n:o 30 Carl Wilhelm Andersson Grönhagen blifvit, jemlikt 114, 121 och 122 §§ strafflagen för krigsmagten samt 20 kap. 6 § 4 mom., 8 §, 9 § 3 mom. och 18 § allmänna strafflagen, dömd för första resan medelst inbrott föröfvad stöld af gods, som honom veterligen tillhörde annan med honom i samma kasern förlagd krigsman, att hållas till straffarbete i sex månader femton dagar och att i ett år utöfver den ådömda strafftiden vara medborgerligt förtroende förlustig, äfvensom förklarats vara från krigsmagten utesluten — skolat härigenom visat oförstånd i domareembetets utöfning, *än äfven* särskildt mot auditören Bergman, såsom krigsrättens expeditionshafvande, för försummelse i embetet, uti hvilket mål krigsfiskalen, genom memorial den 9 augusti 1886, å embetets vägnar yrkat *dels* att bemälda krigsrättsledamöter måtte för hvad dem i fråga om det såsom felaktigt anmärkta domslutet till last låge, jemlikt 1 kap. 12 § rättegångsbalken och 25 kap. 17 § allmänna strafflagen, dömas att böta, auditören Bergman etthundra kronor och de begge militäre ledamöterne hvardera femtio kronor, samt förpligtas att, hvilkendera gälda gitte, med tjugufyra kronor 26 öre ersätta Kongl. Maj:t och kronan kostnaden för Grönhagens

underhåll i straffängelset från den 8 november 1885, då han börjat straffarbetet, till dess Grönhagen, efter det Kongl. Maj:t den 12 mars 1886 af nåd förskonat honom från vidare fortsättning deraf samt förklarar, att hvad i målet blifvit Grönhagen till last fördt icke vidare för honom medförde förlust af medborgerligt förtroende, blifvit på fri fot försatt, *dels ock* att auditören Bergman, för hvad mot honom såsom krigsrättens expeditionshafvande anmärkts, måtte, jemlikt åberopade § af allmänna strafflagen, dömas att böta tvåhundra kronor, hvarjemte krigsfiskalen med sin embetstalan i så måtto biträdt ett af Grönhagen i målet framställt yrkande om undfående såsom skadestånd af ett tusen kronor, att krigsfiskalen hemställt, det majoren Boheman, auditören Bergman och löjtnanten Gibson måtte, såsom vållande till den rättskränkning Grönhagen lidit, åläggas till honom utgifva skäligt skadestånd, hvaröfver majoren Boheman, auditören Bergman och löjtnanten Gibson sig förklarar; gifvet i Stockholm den 18 oktober 1886.

Kongl. krigshofrätten har de vexlade skrifter sig föreläsa låtit; och hvad först angår krigsfiskalens mot majoren Boheman, auditören Bergman och löjtnanten Gibson framställda yrkande om ansvar för det de bidragit till krigsrättens ofvan omförmälda den 4 november 1885 meddelade utslag, finner Kongl. krigshofrätten dem icke, på sätt krigsfiskalen ansett, hafva genom ifrågavarande domslut visat oförstånd i domarembetetets utöfning, hvadan ansvarsyrkandet icke kan af kongl. krigshofrätten bifallas.

Beträffande derefter krigsfiskalens mot auditören Bergman framställda yrkande om ansvar för det han såsom krigsrättens expeditionshafvande skall hafva låtit försummelse i embetet komma sig till last, så och då i målet upplyst blifvit att, efter det till Kongl. Maj:ts nedre justitierevision den 2 februari 1886 inkommit en till Kongl. Maj:t stäld underdånig ansökan från Grönhagen att af nåd förskonas från vidare straff samt, med anledning häraf, från justitierevisionen den 6 februari aflåtits skriftlig requisition af handlingarna i målet, hvilken requisition den 10 februari till krigsrätten expedierats och samma dag ankommit till regementet, berörda requisition först den 6 mars efterkommits sålunda, att auditören Bergman i en samma dag daterad skrivelse till justitierevisionen öfversänt protokollen i målet, hvilka dock först den 8 mars kommit justitierevisionen till handa; alltså, och utan afseende å hvad auditören Bergman till sitt försvar härutinnan anført, pröfvar Kongl.

krigshofrätten rättvist, jemlikt det af krigsfiskalen åberopade lagrum, 25 kap. 17 § allmänna strafflagen, döma auditören Bergman för den försummelse i sitt embete, han sålunda låtit komma sig till last, att böta etthundra kronor.

Hvad slutligen vidkommer de i målet mot majoren Boheman, auditören Bergman och löjtnanten Gibson framställda ersättningsanspråk, finner Kongl. krigshofrätten, vid den utgång målet sålunda erhållit, desamma icke kunna bifallas.

Den, som med detta utslag icke åtnöjes, eger att deruti hos Kongl. Maj:t i underdånighet söka ändring genom besvär, hvilka skola underskrifvas af klaganden sjelf eller lagligen befullmäktigadt ombud samt sist före klockan tolf å trettionde dagen efter af utslaget bevisligen erhållen del, den dagen likväl oräknad, uti Kongl. Maj:ts justitierevisionsexpedition ingifvas; och vid hvilka besvär auditören Bergman, om han till ändrings sökande sig befogad finner, bör bilägga bevis, att de honom till utgifvande ådömda böter blifvit hos öfverståthållareembetets kansli nedsatta; men är auditören Bergman så fattig, att han ej förmår berörda medel utgifva, bör, jemte de underdåniga besvären, företes intygande derom af domstolen eller domaren eller, om det ej kan ske, af kyrkoherden i den församling, der auditören Bergman bor och har sitt hemvist. Försummas något af hvad sålunda blifvit föreskrifvet, skall klaganden hafva förlorat sin talan och besvären komma ej under pröfning. Är och dag, som förr skrifvet står.

På kongl. krigshofrättens vägnar:

SV. LAGERBERG.

(Sigill.)

Magnus Armfelt.

G. Lindmark.

B. Elfström.

E. J. Breitholtz.

F. Lagerfelt.

Rätt afskrifvet, betygar

Ex. officio

F. Lagerfelt.

Utdrag af Kongl. Maj:ts krigshofrätts protokoll, hållet i Stockholm den 30 september 1886.

§ 2.

Sedan uti det till kongl. krigshofrättens omedelbara pröfning hörande mål, angående det åtal, krigsfiskalen Johan Hjalmar Tauvon, efter förordnande af justitiekanslersemetet, anstält ej mindre emot majoren, riddaren af Kongl. Maj:ts svärdsorden Ernst Henrik Georg Boheman, auditören Knut Henrik Otto Bergman och löjtnanten Olof Darling Gibson för det de, som bidragit till ett af kongl. Svea artilleriregementes krigsrätt den 4 november 1885 meddeladt utslag angående artilleristen Carl Wilhelm Andersson-Grönhagen, skolat härigenom visat oförstånd i domareemetets utöfning, än äfven särskildt mot auditören Bergman såsom krigsrättens expeditionshafvande för försummelse i embetet, hvarom protokollet den 16 september § 2 senast förmäler, handlingarna bland kongl. krigshofrättens herrar ledamöter cirkulerat, företogs nu målet till afgörande; och som skiljaktiga meningar emellan kongl. krigshofrättens herrar ledamöter förspordes, skreds till omröstning, hvarvid herr krigshofrättsrådet friherre Armfelt yttrade:

»Hvad först angår åtalet mot majoren Boheman, auditören Bergman och löjtnanten Gibson gemensamt, så enär, på grund af hvad i målet förekommit och upplyst blifvit, Grönhagens förfarande lagligen icke bort såsom inbrottsstöld anses; men krigsrätten genom sitt den 4 november 1885 gifna utslag, betraktande detta förfarande såsom medelst inbrott föröfvad stöld af gods, som, Grönhagen veterligen, tillhörde annan med honom i samma kasern förlagd krigsman, dömt Grönhagen att därför hållas till straffarbete i sex månader femton dagar samt i ett år utöfver den ådömda strafftiden vara medborgerligt förtroende förlustig, äfvensom att varda från krigsmagten utesluten, till följd af hvilket utslag Grönhagen blifvit från krigsmagten skild och kommit att undergå straffarbete från den 8 november 1885 till dess han, efter det Kongl. Maj:t den 12 mars 1886 af nåd förskonat honom från dess vidare fortsättning och förklarar, att hvad Grönhagen blifvit i målet till last fördt icke vidare för honom medförde förlust af medborgerligt förtroende, blifvit på fri fot försatt; alltså finner jag majoren Boheman, auditören Bergman och löjtnanten Gibson, hvilka till detta utslag bidragit, hafva derigenom visat oförstånd i domareemetets utöfning, och pröfvar förty rättvist, i för-

mågo af 1 kap. 12 § rättegångsbalken samt 25 kap. 17 § allmänna strafflagen, fälla dem att böta, auditören Bergman 100 kronor samt majoren Boheman och löjtnanten Gibson hvardera 50 kronor.

Beträffande derefter krigsfiskalens mot auditören Bergman särskildt framställda yrkande om ansvar för det han såsom krigsrättens expeditionshafvande skall hafva låtit försummelse i embetet komma sig till last, så och då i målet upplyst blifvit att, efter det till Kongl. Maj:ts nedre justitierevision den 2 februari 1886 inkommit en till Kongl. Maj:t stald underdånig ansökan från Grönhagen att af nåd förskonas från vidare straff, samt med anledning häraf från justitierevisionen den 6 februari aflåtits skriftlig reqvission af handlingarna i målet, hvilken reqvission den 10 februari till krigsrätten expedierats och samma dag ankommit till regementet, berörda reqvission först den 6 mars efterkommits sålunda, att auditören Bergman i en samma dag daterad skrifvelse till justitierevisionen öfersändt protokollen i målet, hvilka dock först den 8 mars kommit justitierevisionen till handa; alltså, och utan afseende å hvad auditören Bergman till sitt försvar härutinnan anfört, pröfvar jag rättvist, jemlikt det af krigsfiskalen åberopade lagrum, 25 kap. 17 § allmänna strafflagen, döma auditören Bergman för den försummelse i sitt embete, han sålunda låtit komma sig till last, att böta ett hundra kronor.

Vidkommande slutligen de i målet fordrade ersättningar anser jag majoren Boheman, auditören Bergman och löjtnanten Gibson böra åläggas att, hvilkendera gälda gitter, ej mindre godtgöra Kongl. Maj:t och kronan kostnaden för Grönhagens underhåll i straffängelset, utgörande enligt från fångvårdsstyrelsen inhemtad upplysning 24 kronor 26 öre, än äfven till Grönhagen såsom skadestånd utgifva ett skäligt ansedt belopp af 300 kronor.»

Kongl. krigshofrättens öfriga herrar ledamöter, som instämde med herr krigshofrättsrådet i fråga om åtalet mot auditören Bergman såsom krigsrättens expeditionshafvande för försummelse i embetet, förenade sig beträffande målet i öfrigt om den mening utslaget innehåller.

(Se utslaget).

In fidem
F. Lagerfelt.

Utdrag af protokollen, hållna hos regementskrigsrätt vid Kongl. Svea artilleriregemente i Stockholm följande dagar år 1885.

Den 28 oktober.

S. D. Jemlikt regementsorder af den 26 dennes sammanträdde regementskrigsrätt vid Kongl. Svea artilleriregemente till företagande af ransakning med af artilleristen vid 8 batteriet n:o 15 Anders Nilsson Hallqvist för olofligt tillgrepp angifne, häktade artilleristen vid 8 batteriet n:o 30 Carl Wilhelm Andersson Grönhagen, hvarvid tillstädesvoro, jemte Hallqvist och Grönhagen, regementsväbeln och styckjunkaren Johan Flintberg såsom åklagare samt sergeanten Per Jonsson Lindholm såsom batteriombud.

Från chefsembetet hade till krigsrätten öfverlemnats ett så lydande protokoll:

»Utdrag ur Kongl. Svea artilleriregementes majorsförhørsprotokoll den 26 oktober 1885.

Artilleristen vid 8:e batteriet 30 Grönhagen.

Batterichefen anmälde att till honom rapporterats, att för artilleristen 15 Hallqvist ur dennes lästa skåp förkommit 2 halfark sandpapper, 1 par strumpor, 2 borstar, 1 tvål och att förlusten skett under tisdagen den 20 dennes, då kaptenen med anledning häraf anställt förhör med Grönhagen, som erkänt att han medelst falsk nyckel beredt sig tillträde till Hallqvists skåp och tillegnat sig sandpapperet samt att Grönhagen hotat tvenne inne i rummet varande rekryter, Lätt och Hasse, med stryk, derest desse omtalade tillgreppet.

Grönhagen vidhöll nu att han tagit sandpapperet på sätt kaptenen anmält, men kunde ej förmås tillstå att han tagit jemväl de andra förlorade persedlarne, under förebärande att han kl. 1 e. m. på tisdagen gick på vakt till ammunitionsförrådet. Han upprepade flera gånger att han ej tagit några andra saker än sandpapperet. Grönhagen uppgaf nu att han visade Lätt och Hasse att han tagit papperet.

Hallqvist uppgaf att när han på tisdagen gick på stallvakt funnos samtliga nämnda saker i skåpet, hvaremot då han på onsdags efter-

middagen kl. 1 kom af vakt och utan att märka något fel å låset öppnade sitt skåp, hade han saknat sakerna, hvarom han då gjorde anmälan. Hallqvist uppgaf värdena å effekterna till följande belopp, nemligen å sandpapperet 5 öre, å strumporna, som äro kronans tillhörighet, är värdet 83 öre, å borstarne tillsammans 1 krona och å tvålen 17 öre. Rätt utdraget betygar C. E. Wallman.»

Af batteriombudet öfverlemnades nu dels ett nästlidna gårdag för Grönhagen utfärdadt prestbetyg, hvaraf inhemtades att Grönhagen, som vore född den 30 september 1866, vore i åtnjutande af medborgerligt förtroende, samt dels ett straffjournalsutdrag angående Grönhagen, utvisande att denne vid regementet undergått vaktarrest en gång och sträng arrest tre gånger.

Efter det att dessa handlingar blifvit upplästa, fick Grönhagen redogöra för sin ålder och hufvudsakliga lefnadsöden, dervid han berättade: att han, som vore född den 30 september 1866 i Skärfs socken af Skaraborgs län, vore son af skomakaren Carl Johan Andersson och dennes hustru Anna Greta, båda ännu lefvande; att han mestadels vistats i föräldrahemmet, hvilket sedermera förflyttats till Eggby socken af samma län, utom kortare mellantider, hvarunder han arbetat hos skomakaren Rullman i Skara stad, intill dess att han den 6 oktober 1883 anvärfits till regementet å sitt nu innehafvande nummer; att han vid 14 års ålder blifvit i Eggby sockenkyrka första gången delaktig af Herrens h. nattvard; samt att han, hvilken kunde läsa och skriva samt tillhörde regementets församling, aldrig tillföre varit för brott tilltalad eller straffad annorledes än straffutdraget utvisade.

Härefter fick artilleristen Hallqvist närmare redogöra för sin angivelse samt uppgaf dervid: att han tisdagen den 20 dennes, då han bortgått från kasernen i och för tjenstgöring, haft i sitt skåp uti tredje logementet inom 8:e batteriets lokal inom kasernen, hvilket skåp varit med lås tillstängdt, förvaradt bland annat två halfark sandpapper, värdt 5 öre, ett par kronan tillhöriga och till hans bruk utlemnade strumpor, värda 83 öre, två borstar, värda tillhopa 1 krona, och en tvålbit, värd 17 öre, hvilka effekter, då Hallqvist påföljande dag öppnat skåpet, befunnits derifrån borttagna, varande skåpets lås, då det af Hallqvist härvid undersöktes, så vidt Hallqvist kunnat finna, oberördt och tilläst; samt att han, då hans befäls misstankar utpekade Grönhagen såsom den brottslige, angifvit denne för olofligt tillgrepp af de förkomna effekterna.

Härofver hörd, berättade Grönhagen: att han tisdagen den 20 dennes i närvaro af trenne rekryter vid namn Lätt och Hasse med orätt och honom sjelf tillhörig nyckel öppnat Hallqvists ifrågavarande skåp,

hvilket förut varit ordentligt läst; att han härvid icke haft någon afsigt att stjäla, men ej heller haft klart för sig i hvilken afsigt han öppnat skåpet, att han ur skåpet tagit tvenne der påträffade halfark sandpapper för att detsamma använda vid rengöring af remtyg, viljande Grönhagen icke motsäga, att sandpapperet hade ett värde af 5 öre; att han ur skåpet, som han omedelbart derpå åter tillstängt, icke tagit något annat än sandpapperet; att han, sedan han framtagit sandpapperet, visat detsamma för Lätt och Hasse samt dervid yttrat: »ämna ni angifva mig härför» samt, då Lätt och Hasse härtill svarat nekande, »ja ni får göra hvilket ni vill»; samt att han bestridde angifvelsen om olofligt tillgrepp under medgifvande att han ej haft Hallqvists tillåtelse, vare sig att öppna dennes skåp eller till att begagna sandpapperet.

Då Grönhagen härefter anhöll om uppskof med målet för att få såsom vittnen hörde ofvanbemälda Lätt och Hasse, utstälde krigsrätten ransakningen till fortsatt behandling måndagen den 2 instundande november klockan $\frac{1}{2}$ 12 förmiddagen, då Hallqvist skulle återkomma och Grönhagen åter från häktet inställas och då Hallqvist egde i målet förete den bevisning, han aktade nödig, skolande de af Grönhagen såsom vittnen åberopade rekryterna Lätt och Hasse vid samma rättegångstillfälle tillstädeskomma, hvarom närvarande batteriombudet egde dem underrätta. Stockholm som ofvan.

Den 2 november.

S. D. Då nu, i närvaro af åklagaren regementsväbeln och styckjunkaren Johan Flintberg, åter företogs det från den 28 nästlidne oktober uppskjutna ransakningsmålet med af artilleristen vid 8:e batteriet n:o 15 Anders Nilsson Hallqvist för olofligt tillgrepp angifne, häktade artilleristen vid 8:e batteriet n:o 30 Carl Wilhelm Andersson Grönhagen, tillstädeskom jemte parterna i målet sergeanten Per Jonsson Lindholm såsom batteriombud.

Sedan det vid förhöret den 28 nästlidne oktober förda protokoll blifvit till justering uppläst och dervid godkänts, anhöll Grönhagen om vittnesförhör med nu tillstädeskomne rekryterna vid 8:e batteriet n:o 84 Johan Richard Hasse och n:o 23 Per Erik Olsson Lätt, hvilka, då jäf mot dem ej förekom, fingo afgifva vittneseden, för missbrukande hvaraf de varnades, hvarefter de vid särskilda förhör berättade:

Hasse, att han och Lätt vid angifna tillfället innevarit i samma logement, der Hallqvists ifrågavarande skåp förefinnes, att Grönhagen under dem emellan pågående samtal frågat Hasse, om han hade något

sandpapper att låna Grönhagen, hvarpå Grönhagen, då detta af Hasse förnekats, yttrat »att han skulle skaffa sig sandpapper för att rifva upp sitt remtyg»; att Grönhagen strax derefter öppnat Hallqvists skåp och derutur framtagit ett halft ark sandpapper, hvarefter han utan att ur skåpet taga något annat genast åter tillstängt skåpet, samt att Grönhagen derefter frågat Hasse, om han tänkte tala om att Grönhagen tagit papperet, hvilket Hasse besvarat nekande, hvarmed Grönhagen utan vidare låtit sig nöja.

Lätt afgaf en med Hasses fullt öfverensstämmande berättelse utom att han icke lagt märke till att Grönhagen före skåpets öppnande frågat Hasse, om denne hade något sandpapper.

Upprepadt och vidkändt.

Härefter förklarade *Hallqvist* på fråga, att han för sin del emot Grönhagen icke fullföljde någon talan, hvaremot åklagaren sade sig å Grönhagen yrka ansvar enligt lag för hvad denne sig förbrutit.

Sedan Grönhagen för sin del öfverlemnade målet till domstolens pröfning och, då ytterligare ej förekom till antecknande, beslöt krigsrätten efter öfverläggning uppskjuta målet till onsdagen den 4 dennes kl. $\frac{1}{2}$ 11 förmiddagen, då Grönhagen skulle åter från häktet inställas och då krigsrätten komme att, der laga hinder ej mellankomme, slutligt utslag i målet meddela. Afsades. Afträdde. Affördes. Stockholm som ofvan.

Den 4 november.

S. D. Vid återföretagande i närvaro af regementsväbeln och styckjunkaren Johan Flintberg, såsom åklagare, af det från den 2 i denna månad uppskjutna ransakningsmålet med af artilleristen vid 8:e batteriet n:o 15 Anders Nilsson Hallqvist för olofligt tillgrepp angifne häktade artilleristen vid 8:e batteriet n:o 30 Carl Wilhelm Andersson Grönhagen, tillstädeskom jemte parterna i målet sergeanten Per Jonsson Lindholm såsom batteriombud.

Sedan protokollet i målet för den 2 i denna månad blifvit till justering uppläst och dervid godkändt, företog krigsrätten enskildt målet till pröfning, hvarvid ordföranden, herr majoren och riddaren E. Boheman, undertecknad, regementsauditör och löjtnanten O. Gibson enades om följande för parterna, åter förekallade, afsagda

Utslag.

Som artilleristen vid regementets 8:e batteri n:o 30 Carl Wilhelm Andersson Grönhagen är genom egen bekännelse lagligen öfvertygad om,

att hafva tisdagen den 20 nästlidne oktober uti 8:de batteriets tredje logement inom kasernetablissemmentet, der jemte Grönhagen jemväl vore inqvarterad artilleristen vid 8:de batteriet n:o 15 Anders Nilsson Hallqvist, med falsk nyckel öppnat ett af Hallqvist begagnadt, tilläst skåp och derutur oloffigen tillgripit Hallqvist tillhörigt sandpapper till ett af Hallqvist uppgifvet och af Grönhagen medgifvet värde af fem öre; alltså och jemlikt 20 kapitlet 6 § 4 momentet, 8 §, 9 § 3 momentet och 18 § allmänna strafflagen af den 16 februari 1864 samt 9 kapitlet 114, 121 och 122 §§ strafflagen för krigsmagten af den 7 oktober 1881, pröfvar krigsrätten rättvist döma honom, Carl Wilhelm Andersson Grönhagen, hvilken krigsrätten veterligt tillförene ej varit för tjufnadsbrott straffad och mot hvilken talan i öfriga delar af målet ej fullföljts, att för första resan medelst inbrott föröfvad stöld af gods, som honom veterligen tillhörde annan med honom i samma kasern förlagd krigsman, hållas till straffarbete i sex (6) månader femton (15) dagar samt att i ett (1) år utöfver den ådömda strafftiden vara medborgerligt förtroende förlustig; skolande Grönhagen jemlikt 2 kapitlet 28 § strafflagen för krigsmagten i följd af utslaget från krigsmagten uteslutas.

Från detta utslag voro kaptenerne herrar H. O. Prytz och L. Schubert skiljaktiga och förenade sig, under förbehåll af reservation, om följande yttrande:

Som artilleristen vid regementets 8:de batteri n:o 30 Carl Wilhelm Andersson Grönhagen är genom egen bekännelse öfvertygad om, att hafva tisdagen den 20 nästlidne oktober uti 8:de batteriets tredje logement inom kasernetablissemmentet med falsk nyckel öppnat ett af artilleristen vid 8:de batteriet n:o 15 Anders Nilsson Hallqvist begagnadt, tilläst skåp, och dessutom tillegnat sig två halfark sandpapper; likväl och som ifrågavarande sandpapper, oafsedt Grönhagens medgifvande, icke kan anses egt sådant värde, att dess tillegnande kan såsom oloffigt tillgrepp anses, pröfva vi, då, genom hvad i målet förekommit, Grönhagens uppsåt att vid ifrågavarande tillfälle stjäla måste anses ådaga-lagdt, jemlikt 20 kapitlet 9 § 3 mom. och 18 § allmänna strafflagen den 16 februari 1864, rättvist döma honom, Carl Wilhelm Andersson Grönhagen, hvilken krigsrätten veterligt tillförene icke varit för tjufnadsbrott straffad och mot hvilken talan i öfriga delar af målet ej fullföljts, att för inbrott utan tillgrepp hållas till straffarbete i två (2) månader samt att i ett (1) år utöfver den sålunda ådömda strafftiden vara medborgerligt förtroende förlustig; skolande Grönhagen jemlikt 2 kapitlet 28 § strafflagen för krigsmagten den 7 oktober 1881 i följd af utslaget från krigsmagten uteslutas.

Härefter meddelades underrättelse att den, som med det meddelade utslaget icke åtnöjdes, egde att — — — — —

Stockholm som ofvan.

På regementskrigsrättens vägnar:

H. BERGMAN.

Rätt afskrifvet, betygar

Ex officio

F. Lagerfelt.